

هه‌ره‌شه‌کانی ئەمەریکا بۆسەر عێراق و ئەلته‌رناتیفییکی کۆنە پەرستانە

ئەبوبکر ئەحمەد سلیمان

یەکیەک ئەپیلانە هه‌ره‌رادیکالیسته‌کانی روبه‌ده‌ره‌وه‌ی سیاسه‌ت و سیناریۆکانی ئەمەریکا بۆهێرش کردنه‌سه‌رعێراق و گۆڕینی جوگه‌م ئەم وڵاته‌، یه‌کخه‌ستن و هاندانی هێزه‌نه‌یاره‌کانی عێراقه‌ و له‌ناو ئەوانیشتا کۆکردنه‌وه‌ی ئەفسه‌ره‌راکردوه‌کانی سوپای عێراق که‌تادوینی ئەلقه‌له‌گویی رژێم بون و تابناگویی یان غه‌رقی زه‌لکاوی خیانه‌ت و جینۆساید بون له‌دژی خه‌لکی عێراق و ده‌ستیان سوره‌به‌خوینی ده‌یان هه‌زار له‌ رۆله‌تیکۆشه‌ره‌کانی خه‌لکی ئەم وڵاته‌ له‌ نمونه‌ی (نزارخه‌زه‌جی و وه‌فیی سامه‌رائی) و ده‌یان تاوانباری تر له‌گه‌وره‌ئه‌فسه‌رائی هه‌لاتوی سوپای سه‌رکوت گه‌ری رژێمی عێراق که‌له‌چه‌ند روژی رابورد و داله‌ (لندن) به‌ئاماده‌بونی نوینه‌رائی ئەمەریکا و به‌ریتانیان و نوینه‌رائی هه‌ردو حیزبی ده‌سه‌لاتدار له‌ کوردستان و هه‌ندی گروپی شیعه‌ی عێراقی سه‌ربه‌جمه‌وری کۆنە پەرستی ئیسلامی ئێران کۆنگه‌ریه‌کیان گری دا، که‌ئهم نمونه‌یه‌له‌باشترین حااله‌تدا به‌دیل و دیاری ده‌ستی امرکا ده‌بیت بۆده‌وله‌تی ئاینده‌ی عێراق به‌مه‌به‌ستی پاراستنی به‌رژه‌وه‌ندیه‌کانی خۆی ئەم وڵاته‌، یه‌ک ده‌نگ بون و یه‌ک هه‌لوێستی ئەم کۆنگه‌ریه‌له‌به‌رامبه‌رته‌رح و به‌دیالی ئەمەریکا سه‌باره‌ت به‌شکل و شیوه‌ی ده‌وله‌تی ئاینده‌ی عێراق تانه‌وجیگایه‌ی مه‌سه‌له‌که‌ په‌یوه‌ندی هه‌یه‌به‌کۆنەئه‌فسه‌رائی رژێمه‌که‌ی دیکتاتۆری عێراقه‌وه‌هیچ قسه‌یه‌ک هه‌لناگریت، به‌لام ناخۆحیزبه‌ده‌سه‌لاتداره‌کانی کوردستان له‌به‌رامبه‌رمسئولیه‌تی خه‌بات و خوینی ده‌یان سه‌له‌ی خه‌لکی کوردستان و تاوانه‌کانی ئەنفال و کیمیا باران به‌ده‌ستی به‌شیک ئەم کۆنەئه‌فسه‌رائی رژێمی دیکتاتۆری بغدا و ده‌ست که‌وته‌کانی راپه‌رینی به‌هاری ۱۹۹۱ چ جو‌ره‌هه‌لوێستیێک له‌به‌رامبه‌ر ئەم به‌دیالی ئەمەریکا بۆئاینده‌ی عێراق له‌خۆ نیشان ئەده‌ن و چ ئومیدییکیان به‌وه‌ده‌بیت که‌له‌وشکل و شیوه‌ده‌وله‌ته‌ی دواي رژێمی سدام لانی که‌م ئەوه‌ی که‌ئێستاله‌ده‌ستیاندایه‌ئه‌توانن وه‌ک ده‌ست که‌وتیێک بۆخوین بی پارێزن و زه‌مانه‌تیێک مسوه‌گه‌ریکه‌ن که‌جاریکی تر خه‌لکی کوردستانی عێراق ناکه‌وێته‌وه‌ژێر ره‌حمه‌ت و ده‌سه‌لاتی خه‌زه‌جی یه‌کانی ئەم کۆنگه‌ریه‌؟؟ و لام دانه‌وه‌به‌م پرسیا ره‌سه‌باره‌ت به‌ئاینده‌ی کوردستان مسئولیه‌تیێکه‌راسته‌وخۆله‌ئه‌ستوی رابه‌رایه‌تی یه‌کییتی و پارته‌ی دایه‌وه‌ک ددوه‌یژی چه‌کداری سه‌ره‌کی له‌کوردستان، به‌شداری کردنی حیزبه‌ده‌سه‌لاتداره‌کانی کوردستان له‌سیناریۆی هێرش سه‌ربازی ئەمەریکا بۆسەر عێراق و گۆڕینی رژێم و سه‌پاندنی ده‌سه‌لاتی خه‌زه‌جی یه‌کان به‌سه‌رخه‌لکی عێراقدا، به‌بی مه‌رجی سه‌ربه‌خوینی بۆ کوردستان و رووشن کردنه‌وه‌وشه‌رعیه‌ت پی دان و به‌ره‌سمی یه‌ت ناسینی ئەم مه‌تله‌به‌ی خه‌لکی کوردستان پێش وه‌خت له‌لایه‌ن ئەمەریکا وه‌ هه‌له‌یه‌کی میژووی ده‌بیت و ئاینده‌ی سیاسی خه‌لکی کوردستان جاریکی تر به‌چاره‌سه‌رنه‌کراوی ده‌هیلیته‌وه‌و چاره‌نوسی سیاسی ئەم جوگرافیا یه‌دوباره‌ نه‌که‌وێته‌وه‌ده‌ستیێکی نانه‌مینه‌وه‌ له‌لایه‌کی تره‌وه‌ده‌وله‌تی تورکیا سه‌ره‌رای نیشاندانی ناره‌زایه‌تی خۆی له‌هێرشێ ئەمەریکا بۆسەر عێراق به‌لام له‌کاتی رودانی کرده‌وه‌یه‌کی سه‌ربازی ئەوتۆ که‌ببیته‌هۆی روخاندنی رژێمی سدام له‌ریگای به‌ره‌ی تورکه‌مانه‌کانی عێراقه‌وه‌ و به‌مه‌به‌ستی پێشگرتن له‌جیگه‌ربونی قه‌واره‌یه‌کی سیاسی و ده‌ست ده‌خاته‌کاروباری ناخۆی کوردستانه‌وه‌، که‌چه‌ند جاریک تانیستانه‌م هه‌لوێسته‌ی خۆی به‌ناشکرا

راگه یاندوه. ئیستاله دواى كۆنگرهى (لندن) بۆهه مولایهك رون بۆته وه كه ئه مهريكا چ جورته رح
وبه ديليكى دهويت بۆدهوله تى ئايندهى عيراق، له وكونگره يه دانه وهى ناوى (فيدراليه ته) بۆئيدارهى عيراق
هيچ باسيكى ئيوه نه كرا؟، ته رح به ديليكى نه وتوش كه له لايهن حيزبه ده سه لاتداره كانى
كوردستانه وه نيشان دراوه، به جيا له وهى كه ئه م ته رحه كوردستان هه ربه ژيرده سته يى وخه لكه كه شى
هه ربه ها ولا تى ده ره جه دوله چوارچيوه ي دهوله تى مه ركه زيدا نه هيليتته وه وه ئه م ريگا چاره يه هيچ راپرسى
يه كى بۆنه كرا وه ويه شيوه يه كى شه رعى وقانونى دهنگى خه لكى كوردستانى نه چۆته پشت وه م
مه تله به ته نهادا خوازى يه كيتى وپارتى يه بۆشهريك بون له ده سه لاتى سياسى ئايندهى عيراقدا، له لايهن
خودى نه مهريكا وته نانه ت ئۆپوزسيونى عيراقى شه وه هيچ جوره پيشوازيه كى نه وتوى ئى
نه كرا وه وله چوارچيوه ي ته رح وه ئه ئه رناتيفى دهوله تى ئايندهى عيراقدا جيگايه كى
بۆنه كرا وه ته وه وله لايه كى تريشه وه به شدارى كردنى شاحسنى ئه رده ن له كۆنگره ي ئۆپوزسيونى
عيراقيدا نامه يه كى ناشكرايه له ئاره زوى نه مهريكا بۆگه رانده وهى حوكمى مه له كيه ت بوعيراق،
له سه ره تا وه حيزبه ده سه لاتداره كانى كوردستان به گومانه وه ده يان روانيه ته رح وبه رنامه ي ناروشنى
نه مهريكا سه باره ت به ليدانى عيراق وئايندهى نه م ولا ته، به لام ماوه يه كه له كه ناله كانى
راگه ياندى انه وه زمانى ته بليغاتى خويان گۆريوه وخوش باوه رى خويان سه باره ت سيناريو كانى نه مهريكا
نیشان ئه ده ن وپى ده چيت بريارى ته وا ويا ندا بيت له كاتى ئاخري ن بريارى نه مهريكا بۆهي رش
كردنه سه ر عيراق به شدارى هيژه كانى نه مهريكا بكه ن.

١٤/٠٧/٢٠٠٢ هۆلند